

אל תלכי

“הי, מה זה?” קולו של ואציק הכפרי היה צרוד ומגושם.
הני ניעורה בבהלה ושפשפה את עיניה.

“אח, מציאה מעניינת מצאתי...” צחקק הכפרי לעצמו,
“מי, את, פאנינקה, ואיך הגעת לאסם שלי?”

“אה... היכן אני?” הקטנה הביטה בו בעיניים מבוהלות.
“איך הגעתי לכאן?”

“את זה אני שואל... חי חי...” צחק הכפרי צחוק צרוד.
“מי הביא אותך הנה?”

פרק 1

“הי, אמא, מה את עושה?”

ראשה השחרחר של הני הציץ מעבר לווילון, ופרל הסבה ראשה מבוהלת.

“הני?! מדוע זה אינך ישנה?”

“אינני מצליחה להירדם... וגם הייתי צמאה...” היא מעבירה יד על שערותיה הפרועות, “אבל, אמא, מדוע את אינך ישנה? כבר אמצע הלילה עכשיו ו... מדוע את אורזת כל כך הרבה בגדים, אמא. האם עומדות אנו לנסוע בקרוב?”

פרל הניחה את ערימת הבגדים על המיטה והתיישבה באנחה.

“עדיין לא היה בי האומץ לשתף אותך, ילדה שלי... אבל הנה, הבנת את זה בעצמך. אכן... נוסעות אנו לתקופה ארוכה... הי, מדוע את מקפצת ילדה?”

“נוסעות אנו? להיכן? אהה, יודעת אני, נוסעות אנו לעיירת נופש. הו, כמה מאושרת אני. לאן ניסע הפעם, אמא? שמא נבלה שוב בקריניצה?”

העיניים הגדולות שהביטו בה בציפייה גרמו לאנחה נוספת לפרוץ מתוכה.

“הסי, יקירה, שעת לילה עתה. דומני כי שאלותייך הקולניות מגיעות עד לסוף הרחוב... ובכן, הסכיתי ושמעי. יודעת את, הני, כי סובלת אני ממחלת מעיים, ועל כן---”

“ובכן צדקתי”, צהלה הקטנה, “נוסעות אנו שוב לעיירת הנופש קריניצה, שם תוכלי לרחוץ במעיינות המרפא ולהרוות צימאונך במים זכים מן המעי---”

“הסי, ילדה”, גערה בה פרל, “מתי תלמדי לא לקפוץ לתוך דברי אמך... הקשיבי נא בשקט עד אשר אסיים דבריי, ואז תוכלי לומר כל מה אשר עם לבך”.

“סלחי לי, אמי”, התנצלה הילדה בקול מתפנק ונשענה על ברכיה של אממה, “כה נרגשת אני מן הנסיעה הצפויה עד שלא שלטתי בדיבורי...”

“ובכן, יקירה”, ליטפה פרל את השערות הרכות, “הפעם איננו נוסעות כלל לקריניצה. ובעצם איננו נוסעות שתינו לאותו המקום”.

“אב---” הברה בלתי נשלטת נפלטה מפיה של הני, אך מייד מיהרה לחסום אותה בכף ידה.

“צר לי, ילדתי, אבל לאחרונה התגברה אצלי המחלה במעיי. בשבוע שעבר בביקורי אצל ד”ר ברויער סיפר לי הרופא המסור כי התייעץ בענייני עם עמיתו, רופא מגרמניה המומחה לבעיות מעיים, והלה המליץ שאסע בהקדם לבית החולים המפורסם

בגרמניה אשר שם הוא מכהן כראש מחלקה. בבית החולים הגרמני יראו אותי רופאים מומחים אשר יוכלו להמליץ לי על טיפול הולם למחלתי, ובעזרת הקל, כך אמר ד"ר ברויער, אוכל למצוא מזור למעיי החולים..."

"ובכן, עומדת את לנסוע עד לגרמניה?" עכשיו לא יכלה עוד הילדה לעצור בעד מילותיה, "האומנם חסרים בתי חולים בפולניה הגדולה?"

"גם אני תהיתי על כך", הנהנה פרל, "קשתה עליי המחשבה שאיאלץ לעזוב את ביתי ולהיפרד מבתי היחידה, אך ד"ר ברויער הבהיר לי כי בבתי החולים כאן חסרים הידע והמומחיות שישנה בבית החולים בגרמניה. הוא ערך למעני בירורים ארוכים, ומסקנתו הייתה שאהיה מוכרחה לשים פעמי עד לשם.

איש יקר הוא ד"ר ברויער. זוכרת את, הני, עד כמה התמסר לאבא זיכרונו לברכה? תמיד סמך עליו אביך בעיניים עצומות וגם אני מרגישה כך..."

הני הקשיבה לדברים, משתדלת לעכל אותם.

"אני מבינה, אמא", היא אמרה, "אבל אם החלטת להישמע לרופא ולנסוע, מדוע שלא אסע אתך גם אני? כך אוכל להיות עמך, לשרת אותך ולסייע לך בעת שתיחלשי מן הטיפול... אנא, אמא, מוכרחה אני להצטרף אלייך". והיא חיבקה בזרועותיה את צווארה של אמא.

"לא, אהובתי", אך בקושי עצרה פרל בעד דמעותיה. וכי לה קל הדבר, לעזוב את בתה היחידה ולנסוע לגרמניה הרחוקה? "לא, הגיתי הרבה בדבר והגעתי למסקנה שאין כל ברירה. צעירה את הני, טרם מלאו לך תשע שנים, ואין מקומה של ילדה צעירה בבית חולים גרמני. וחושך מזה צריכה את להמשיך עתה בלימודיך ובשגרת יומך". היא השתהתה לרגע ואז הוסיפה: "האמת היא

שלא האמנתי כי תוותרי כך בקלות על שיעוריה של מורתך חייק'ה..."

"אבל, אמא, יודעת אני כי גם בגרמניה פתחה פראו שנירר בתי ספר לבנות. המורה חייק'ה סיפרה לנו על כך. ואם כן אוכל להצטרף אלייך לנסיעה לגרמניה, לשהות לצידך בבית החולים ובד בבד ללמוד בבית יעקב שם... אמנם אוהבת אני את המורה חייק'ה בכל לבי ולבטח יקשה עליי להפסיק ללמוד בכיתתה, אך בלית ברירה אפרד ממנה רק לתקופה קצרה עד אשר תבריא ונשוב חזרה לביתנו".

חיוך עגום עלה על פניה החיוורות של פרל.

"תמימה את, הניהל'ה. אמנם ידוע לי כי הוקמו כבר כמה בתי ספר של 'בית יעקב' בגרמניה, אך בית החולים נמצא במקום אשר אין בסביבתו יהודים כלל. ובעצם, נימת קולה הפכה לפתע החלטית, "חבל לפטפט. כל הדיבורים מיותרים כרגע, שכן ההחלטה כבר מאחורינו, מה עוד שהשעה כה מאוחרת... חייבת את, הני, לשוב למיטתך".

"אז את תיסעי, אמא? ואותי... אותי תשאירי לבדי?"

"לא תישארי לבד, יקירה, דאגתי למקום נפלא עבורך. אתמול קיבלתי מכתב תשובה מצבי אחי, ובו כתב לי כי הוא ואשתו צילקה ישמחו לארח אותך בביתם למשך התקופה שבה אשה בגרמניה. אחי ואשתו הם מארחים נהדרים, אני בטוחה שתחושי בנוח בביתם, ובנותי החביבות תהיינה לך כאחיות גדולות. תוכלי ללמוד כרצונך בבית יעקב וייתכן... ייתכן אף כי תזכי לשמוע שיעורים מפיה של פראו שנירר בכבודה ובעצמה".

"מה? פראו שנירר תהיה מורתי?" בבת אחת שב החיוך לרצד בעיניים הכהות.

”אינני יודעת בבירור“, השיבה האם, ”אך ייתכן שבקרוב תזכי לפגוש את פראו שנירר... כן, זה בהחלט ייתכן, ועכשיו יקירה מוכרחה את לשוב למיטתך ומייד. נוסעת אני רק בעוד יומיים תמימים ועד אז אוכל לענות על כל שאלותיך, וכמי שמכירה אותך, אין לי ספק כי רבות יהיו... מהרי, הני, ועלי על יצועך, ליל מנוחה“.

הני נשקה לאמא, ובצעדים קלילים פרוחה מן החדר.

כה תמימה, הרהרה לעצמה פרל, למרבה המזל ניחנה ילדתה באישיות כה נוחה ובריא. איננה מתעמקת במצבה הבריאותי של אמה, וגם אם לרגע מוטרדת מן הפרידה שנכפתה עליה, הרי שלא קשה לעודד את רוחה. הנה רק סיפרה לה על הסיכוי לפגוש בפראו שנירר, וכבר שב הזיק לעיניה...

והפעם הייתה האנחה שפרצה מתוכה מלווה בתחושת הקלה והודיה. היא רכנה אל המזוודה הגדולה להמשיך במלאכת האריזה.